

Uddannelse og Job på tur

– når I alligevel skal afsted

Opdag menneskene og arbejdet bag de steder, I besøger, og det, I møder på vejen. Materialet kobler Uddannelse og Job til aktiviteter og ture, klassen allerede har planlagt, fx forløb fra ulfiaarhus.dk.

To måder at bruge materialet på

Forløb	Forberedelse	Efterbehandling
1 Et sted vi skal besøge	1 lektion	1 lektion
2 På tur i lokalområdet	Ca. 1 lektion	1–2 lektioner

En lektion er 45 minutter. Selve besøget eller turen kommer oveni. Vælg det forløb, der passer til jeres aktivitet.

Det skal eleverne opdage

- Mange forskellige mennesker bidrager til de steder og oplevelser, vi kender.
- Et job består af konkrete opgaver, som har betydning for andre.
- Man kan blive klogere ved at se, spørge og undersøge.

Sådan arbejder klassen

Lad eleverne undersøge i makkerpar eller små grupper. De skriver stikord og korte tekster eller formidler mundtligt. Eleverne undersøger arbejdsopgaver, samarbejde og mulige uddannelsesveje og øver sig i at bruge og vurdere kilder.

Find rundt i materialet

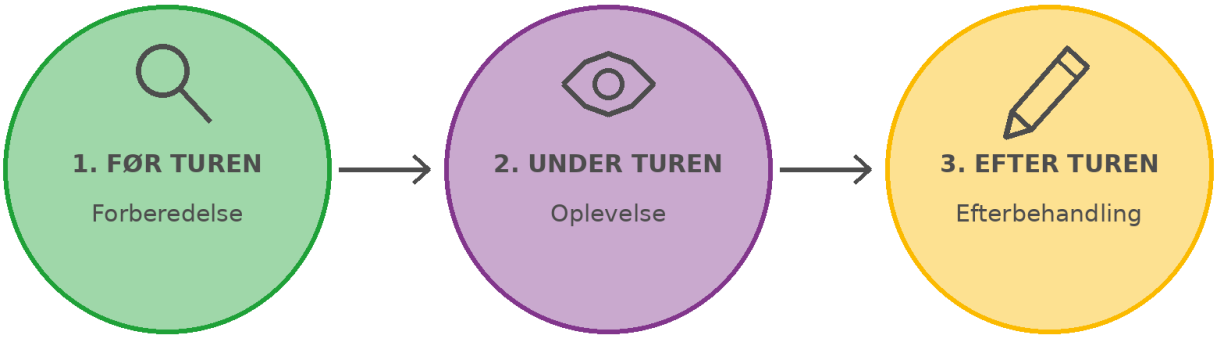
Til læreren: Side 1–4 med overblik, vejledninger og ressourcer.
Forløb 1 – besøg: Elevark 1 og 2 på side 5–6.
Forløb 2 – lokalområdet: Elevark 3 og 4 på side 7–8.
Print elevarkene enkeltsidet. Hvert elevark fylder én side.

Faglige sammenhænge

Uddannelse og Job på tur forbinder faglig viden med arbejdslivet. **Dansk:** Informationssøgning, spørgsmål til medarbejdere og jobportrætter understøtter formålet om sprog og kommunikation samt områderne læsning, fremstilling og kommunikation. **Matematik:** Beregninger af afstande og tidsforbrug kan koble matematiske kompetencer samt geometri og måling til fagets formål om anvendelse i hverdags- og arbejdsliv. **Natur/teknologi:** Undersøgelser af arbejdsopgaver og teknologi understøtter områderne undersøgelse, perspektivering og kommunikation samt formålet om omverdensforståelse. Efterbehandlingen synliggør fagenes anvendelse i de undersøgte job.

Et sted vi skal besøge

Brug forløbet til teater, museum, børnekulturhus, sportsforening, biograf eller musiksamarbejde – fx aktiviteter booket på ULF i Aarhus. Kommer en musiker eller kunstner på skolen, undersøger I gæstens arbejde og arbejdssteder.

1. Før besøget · 45 minutter

10 min · **Tal om stedet.** Hvor skal vi hen? Hvem tror vi arbejder der? Tænk også på dem, der gør klar, reparerer og rydder op.

20 min · **Undersøg hvem der arbejder der.** Undersøg stedets hjemmeside og udvalgte kilder i grupper. Find 2–4 job eller funktioner. Notér konkrete opgaver, og skeln mellem sikre oplysninger og gæt.

10 min · **Saml jeres fund.** Brug elevarket på side 5. Saml jeres fund, kilder og spørgsmål. Hvilke medarbejdere samarbejder om jeres oplevelse?

5 min · **Vælg et spørgsmål.** Vælg én ting, I vil kigge efter eller spørge om under besøget.

2. Under besøget · Læg mærke til arbejdet

Kig efter én medarbejder og en arbejdsopgave. Spørg fx: Hvad laver du? Hvem hjælper du? Hvem arbejder du sammen med? Hvad skal man lære for at kunne dit arbejde? Aftal med værten på forhånd, hvis I ønsker tid til spørgsmål. I kan også nøjes med at observere.

3. Efter besøget · 45 minutter

10 min · **Husk sammen.** Find før-arket frem. Hvem så vi? Hvilke opgaver opdagede vi? Hvad var nyt?

20 min · **Vis hvad I ved nu.** Brug side 6. Skriv et kort jobportræt eller forbered en mundtlig fortælling med stikord. Beskriv opgaver, samarbejde og betydningen for besøget.

10 min · **Del med andre.** Fortæl en makker eller gruppe om arbejdet og om noget, I lærte.

5 min · **Saml op.** Hvilke job kendte vi ikke før? Hvad vil vi stadig gerne vide?

På et teater kan I fx undersøge skuespil, kostumer, lys og lyd. I en forening kan opgaver løses af både ansatte og frivillige. Undersøg, hvad der gælder på netop jeres sted.

På tur i lokalområdet

Brug forløbet, når I alligevel går en tur eller tager bussen. Se efter både arbejdspladser og spor af arbejde: Hvem arbejder her? Hvem har lavet det? Hvem passer eller reparerer det?

1. Før turen · Ca. 45 minutter

10 min · **Tal om ruten.** Hvad kan vi få øje på? Fx butikker, veje, huse, en legeplads, et plejehjem eller et busstoppested.

15 min · **Prøv et eksempel.** Hvem har lavet legepladsen? Hvem passer den? Saml elevernes bud. Vis forskellen på det, vi kan se, og det, vi gætter på.

10 min · **Øv jer på turarket.** Brug side 7. Skriv en iagttagelse og et gæt: Vi ser en vej. Vi tror, at en anlægsstruktør kan have været med til at lave den.

10 min · **Fordel opgaven.** Arbejd i makkerpar eller små grupper. Find 3 ting eller steder. Fordel, hvem der observerer og skriver, og aftal stop til noter.

2. Under turen · Se og undr jer

Medbring turarket på side 7 og blyanter. Eleverne skriver det, de ser, og deres bud på job eller arbejdsopgaver. Spørg også til de job, der ikke er synlige lige nu. Notér ved aftalte stop eller siddende i bussen. I kan også samle noterne umiddelbart efter turen.

3. Efter turen · 45 minutter

5 min · **Vælg et fund.** Vælg én ting eller ét sted fra turarket.

20 min · **Undersøg arbejdet bag.** Undersøg, hvilke job der er knyttet til jeres fund. Brug side 4, og tjek en vigtig oplysning i en anden kilde.

15 min · **Vis og fortæl.** Brug side 8. Skriv eller fortæl om jobbet, opgaverne og betydningen for andre. Del med en anden gruppe.

5 min · **Sammenlign.** Hvad troede vi først, og hvad ved vi nu? Hvad mangler vi svar på?

En ekstra lektion · 45 minutter

Brug 15 min på et ekstra job eller en uddannelsesvej, 15 min på at færdiggøre jeres formidling og 15 min på fremlæggelser om, hvordan flere faggrupper bidrager til det samme sted.

I kan finde ud af, hvem der normalt bygger en vej, uden at vide præcis, hvem der byggede den vej, I så.

Find viden om job

Vælg én eller to ressourcer, der passer til elevernes spørgsmål. Læreren udvælger relevante sider og klip. Eleverne noterer, hvor deres oplysninger kommer fra.

Hjemmesider og mennesker

Start på besøgsstedets hjemmeside. Find oplysninger om medarbejdere og arbejdsopgaver. Søg fx på "hvad laver en teatertekniker". Sammenlign med det, I selv så, eller med svar fra en medarbejder.

Motor Mille og Rasmus Brohave

Brug relevante afsnit eller klip fra Rasmus Brohaves "Hvad kan jeg blive?". Find to arbejdsopgaver og én ting, personen skal kunne. Motor Mille kan også bruges som et kort, konkret indblik i fx maskiner eller uniformer.

Motor Mille – inspiration og adgang til videoer →

Læs om et job

Brug Sofie Maria Brands bog "Fra astronaut og balletdanser til dyrlæge, frisør og fodboldspiller". Alle skoler har modtaget et klassesæt af bogen, som står på skolebiblioteket. Eleverne kan selv læse i bogen, eller læreren kan vælge at læse højt fra den. Find et relevant opslag, og sammenlign oplysningerne med en anden kilde eller med jeres iagttagelser.

Bogen og undervisningsmateriale →

Brug SkoleGPT til at undersøge videre

Prøv fx: "Vi går i 5. klasse og har set en legeplads. Hvilke job kan være med til at planlægge, bygge og vedligeholde den? Forklar tre job med en konkret opgave til hvert. Hvad kan vi undersøge videre?"

SkoleGPT kan tage fejl. Brug svaret som forslag, og tjek en vigtig oplysning i en bog, en video eller på en relevant hjemmeside. Et generelt svar viser ikke, hvem der faktisk arbejder på et bestemt lokalt sted.

Åbn SkoleGPT →

Hvem mon arbejder her

Navn / gruppe: _____ Klasse: _____

Vi skal besøge:

_____

Undersøg stedet. Skriv job og opgaver, og markér, hvis noget stadig er et gæt.

Job eller funktion	Hvad laver personen?

Her fandt vi vores oplysninger:

_____

_____

_____

Hvordan bidrager medarbejderne til vores besøg?

_____

_____

_____

Det vil vi lægge mærke til eller spørge om:

_____

_____

_____

Det ved jeg nu

Navn / gruppe: _____ Klasse: _____

Stedet og det job, vi fortæller om:

Hvilke arbejdsopgaver har personen? Giv konkrete eksempler.

Hvem samarbejder personen med?

Hvad betyder arbejdet for stedet og for dem, der besøger det?

Før troede vi … Nu ved vi …

Fortæl om jobbet

Brug svarene til et kort jobportræt eller en mundtlig fortælling. Fortæl, hvad I så og hørte, og hvad I fandt i andre kilder.

Hvad får vi øje på

Navn / gruppe: _____ Klasse: _____

Vores rute:

_____

Find tre ting eller steder. Skriv, hvad I ser, og jeres bud på arbejdet bag. Jeres gæt skal undersøges bagefter.

Vi så …	Hvem mon arbejder der eller har lavet det?

Vi vil vide mere om …

_____

_____

_____

_____

_____

Vores spørgsmål er …

Hvem har bygget det? Hvem passer det? Hvem reparerer det?

_____

_____

_____

_____

Arbejdet bag det vi så

Navn / gruppe: _____ Klasse: _____

Vi så:

Vi undersøgte dette job:

Hvad laver personen? Beskriv mindst to arbejdsopgaver.

Hvem har glæde af arbejdet – og hvordan?

Hvilke andre job hænger sammen med det, vi så?

Hvor fandt vi vores viden, og hvilken oplysning har vi tjekket?

Før troede vi … Nu ved vi …

Hvis I har en ekstra lektion: Undersøg en uddannelse eller oplæring, der kan føre til jobbet. Fortæl også, hvad I stadig mangler svar på.